

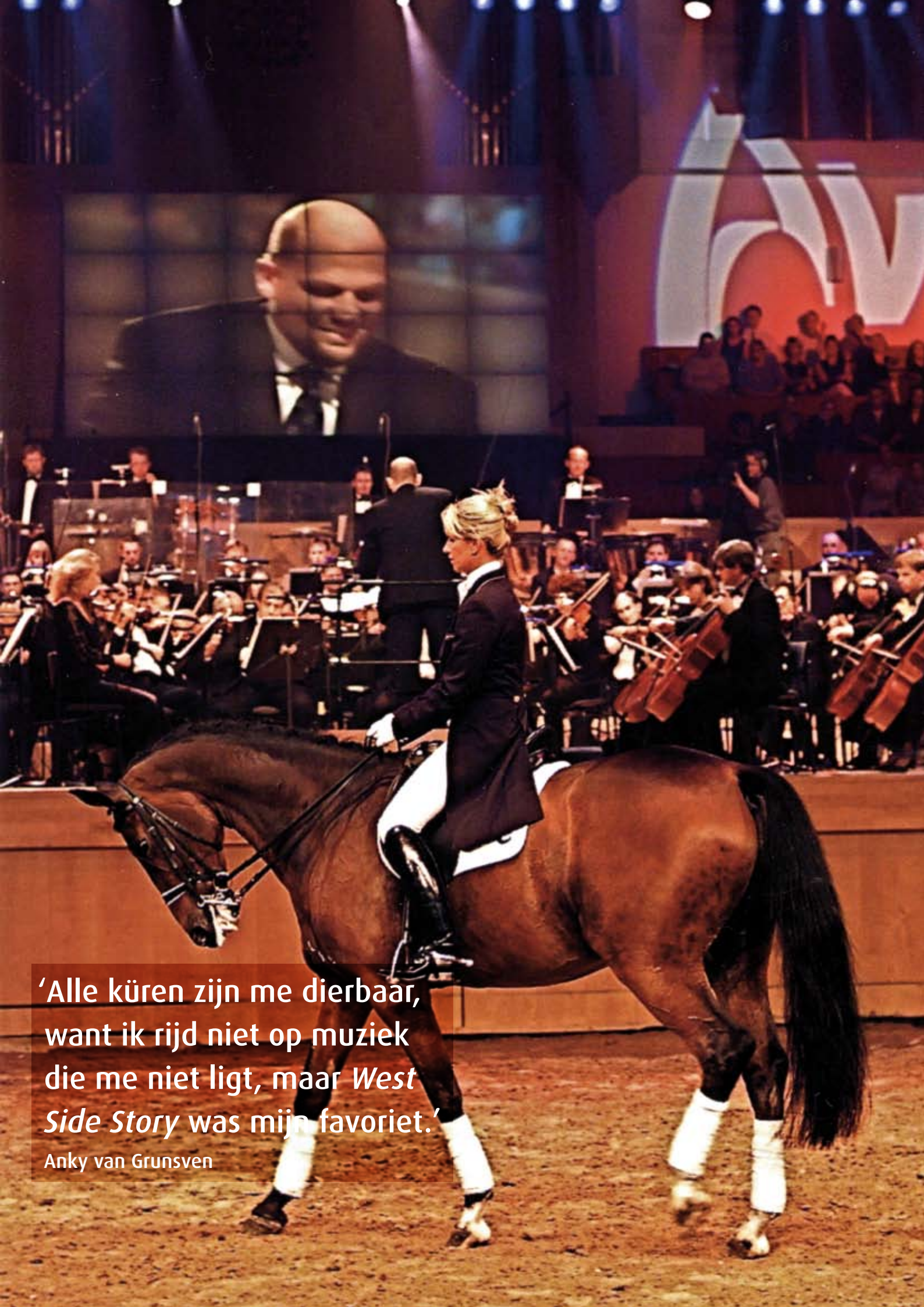

Anky van Grunsven

Een proefje. Tik de woorden ‘verlegen meisje uit Erp’ in op Google en verbaas je over het resultaat. Afgetekend bovenaan: Anky van Grunsven. Bovenaan staan past bij de drievoudig Olympisch kampioene en Ruiters van de Eeuw. Maar verlegen? Toch gebruikt ze dat woord als ze over zichzelf als jong meisje praat. Het staat ver af van de zelfverzekerde dressuurvedette die ze nu is, maar als ze vertelt over de muziek uit haar jeugd zie je de jonge Anky voor je: ‘Mijn eerste muzikale liefde was ABBA, maar dat durfde ik tegen niemand te zeggen. Dat was *not done*. Maar ik vind het nog steeds mooi en als ik in de *mood* ben zet ik een cd van ABBA op.’ Als kind speelde ze zelf ook. Eerst blokfluit, daarna orgel. ‘Nu heb ik een piano in huis staan en neem ik me al tien jaar voor om les te nemen. Dat komt er nog niet van, maar de piano mag niet weg. Ik vind muziek heel belangrijk.’

In de dressuursport is muziek een essentieel onderdeel. De keuze en interpretatie van de kürmuziek worden in het juryoordeel meegewogen. Daarom streven Van Grunsven en haar trainer en partner Sjef Janssen ook op dat vlak naar het hoogste niveau. Hun samenwerking met het componistenduo Cees Slings en Victor Kerkhof zorgde vanaf 1996 voor een revolutie in de hippische wereld. Film- en computertechniek werden ingezet om choreografie en muziek op elkaar af te stemmen. Het mondde uit in een wereldpremière: het eerste opus voor een dressuurpaard, *Bonfire's Symphony*. ‘De mensen vonden het een prachtige kür, maar ze moesten wennen aan de voor hen onbekende symfonische muziek. In een kür is daar echter geen tijd voor. Je hoort en ziet het optreden maar één keer en dan moet de muziek je meteen raken.’ Daarom volgden nadien arrangementen, waarin geflirt werd met herkenbare muziek, zoals de soundtracks van James Bond, de canon van het Franse chanson, populaire tango's of Bernsteins *West Side Story*. ‘Alle küren zijn me dierbaar, want ik rijd niet op muziek die me niet ligt’, zegt Van Grunsven: ‘Maar *West Side Story* was mijn favoriet.’ ▶

Anky van Grunsven en Bonfire
rijden de kür op *Bonfire's Symphony*, live
uitgevoerd door het Orkest van het Oosten,
onder leiding van Jaap van Zweden
Muziekcentrum Enschede

'Alle küren zijn me dierbaar,
want ik rijd niet op muziek
die me niet ligt, maar *West
Side Story* was mijn favoriet.'

Anky van Grunsven

Stimulerende middelen

De muziek waarop Van Grunsven in 2004 in Athene haar Olympische kür reed was in meerdere opzichten memorabel. Ze won er goud mee, maar deed ook iets wat nog geen amazone ooit had gedaan: ze zong zelf de vocalise in bij *La Belle Histoire* van Michel Fugain. Dabada badaa dada padabada... Het was een idee van Slings en Kerkhof, waar ze dapper mee instemde. Het bleek voor haar echter gemakkelijker om een onrustig paard te beteugelen, dan haar nervositeit in de studio. 'Bij elke opname zat ik er naast. Ik durfde op een gegeven moment niet meer te zingen. Ik dacht: wat doe ik hier? Waarom doe ik dit?' Maar net als Corry Brokken, die dankzij een scheut cognac in haar koffie de zondige ondertoon van Edith Piafs *Milord* kon laten vibreren, had Van Grunsven baat bij een stimulerend middel. Ze kan er nog steeds om lachen: 'Na twee glazen wijn ging het beter. Ik werd wat lossier. Uiteindelijk zijn de opnamen zo gemonteerd dat het resultaat zuiver klonk. Maar tijdens de kür moest ik elke keer in mezelf lachen als dat stukje voorbijkwam!'

Dressuur- en muziekwereld ontmoeten elkaar

Slings en Kerkhof inspireerden Van Grunsven om ook op te treden buiten het hippisch circuit. In 1999 ontmoetten de werelden van de dressuursport en de klassieke muziek elkaar in de tot piste omgebouwde zaal van Muziekcentrum Enschede. Van Grunsven en Bonfire reden er de kür op *Bonfire's Symphony*, live uitgevoerd door het Orkest van het Oosten, onder leiding van Jaap van Zweden. Het was een opmaat naar optredens met het Metropole Orkest, de Koninklijke Marinierskapel, de Maastreechter Staar, Sexteto Canyon met Carel Kraayenhof en Wibi Soerjadi. Op 2 en 3 november aanstaande is Van Grunsven te zien in een show met zangeres Trijntje Oosterhuis tijdens Concert Hippique in Stoeterij Bartels in Hooge Mierde.

Van Grunsven werkt bewust aan de evenementen mee. 'Als je alleen dressuur rijdt tijdens wedstrijden blijf je rondcirkelen in hetzelfde circuit. Als je meer mensen attent wilt maken op je sport, zul je je grenzen moeten verleggen. Dat betaalt zich terug, want als je je sport promoot, profiteer je er tenslotte ook van.' Met deze benadering van haar vak is ze een pionier in de hippische wereld: 'Ik wil niet arrogant klinken, maar Sjef en ik hebben in veel opzichten een trend gezet. Vooral Sjef zoekt altijd naar vernieuwing. Zelf ben ik sneller tevreden met wat ik heb bereikt. Maar als iemand me overtuigt met een baanbrekend idee durf ik zeker risico's te nemen.'

'Paarden hebben geen gevoel voor muziek'

De muziek voor de kür tijdens de Olympische Spelen 2008 in Beijing werd gecomponeerd door pianist Wibi Soerjadi, die eerder met succes zijn talent had ingezet voor amazone Imke Schellekens-Bartels. Niettemin voelde de samenwerking met Soerjadi voor Van Grunsven als een gewaagde stap: 'Ik mag Wibi heel graag, maar hij is net zo'n perfectionist als ik. Of dat goed gaat moet je maar afwachten. Bovendien kon er een spanningsveld ontstaan. Ik wilde vooral gemakkelijk op de muziek kunnen rijden, terwijl hij met het stuk ook zijn muzikale aspiraties wilde waarmaken.' *Dance of Devotion*, dat met een zeventigkoppig symfonieorkest werd opgenomen, werd gelukkig letterlijk een succesnummer. Van Grunsven won drie maal op rij goud met de kür en internationale juryleden waardeerden de compositie met een '10'.

Of Salinero zelf oor heeft voor het arpeggio in het pianospel of de expressieve kracht van een modulatie naar Bes-groot ►

internettips • audio/video

- audio-impressie van Soerjadi's *Dance of Devotion*: www.youtube.com/watch?v=Tv_qQQbOTkk · muziek voor de Olympische kür in Hongkong, 2008
- video-verslag van de kür van Anky van Grunsven tijdens Jumping Amsterdam 2008. Inclusief interviews met Anky en Wibi Soerjadi: www.youtube.com/watch?v=RppTHxjHeTs
- video-impressie van Benefietconcert op 7 november 2007 door onder anderen Anky van Grunsven en Wibi Soerjadi: www.paardensport.nu/video/dressuur/hippisch-concert-met-wibi-soerjadi.html

internettips • websites

- Concert Hippique op 2 of 3 november 2009, met Anky van Grunsven en Trijntje Oosterhuis: www.concerthippique.com
- dvd&cd Anky's Music over samenwerking met onder meer Orkest van het Oosten en Carel Kraayenhof: www.mediaboek.nl, zoek op Grunsven
- cd Soerjadi's *Dance of Devotion*: www.soerjadi.com, zoek op Online winkel > cd's
- website Anky van Grunsven: www.anky.nl
- officiële Anky Fanclub: www.ankyfanclub.nl
- paardensport magazine De Hoefslag: www.dehoefslag.nl
- internationale paardenshows met (live) muziek: www.apassionata.nl, www.cavalialia.net en Spaanse hofrijkschool Wenen: www.srs.at en Friese paarden en live muziek met onder meer Frysk Jeugdorkest: www.fps-studbook.com/src/images/nieuws/Jubileumshow2.pdf

Anky van Grunsven en Bonfire

Anky van Grunsven © Provincie Noord-Brabant

betwijfelt Van Grunsven: 'Paarden hebben geen gevoel voor muziek. Ze reageren wel op volume, dynamiek of tempo. Het ene paard meer dan het andere, maar je moet er rekening mee houden. Salinero wordt altijd een beetje wild als hij van draf naar galop gaat. Wibi had die overgang in eerste instantie wat aangezet. Nou, ik vloog bijna een meter de lucht in! Dus dat heeft hij moeten temperen.' Het is in elk geval een ijzeren wet dat kürmuziek afgestemd moet zijn op het karakter van een paard. Anders werkt het niet. Van Grunsven had graag een vurige tango gedanst met Bonfire, maar merkte dat deze muziek niet bij de ruïn paste: 'Bonfire is een elegant en licht paard. Daar past geen tango bij. Met Painted Black of Krack kan ik wel een tango rijden. Dat zijn echte macho's!'

'De bezieling waarmee hij over zijn piano's vertelt, is dezelfde als die waarmee ik over mijn paarden praat.' Anky van Grunsven

Overeenkomsten tussen topsport en musiceren

De parallellen in de wijze waarop Soerjadi en zij met hun vak omgaan frappeerden Van Grunsven. 'De bezieling waarmee hij over zijn piano's vertelt, is dezelfde als die waarmee ik over mijn paarden praat. Ik dacht wel eens: "Hallo, je hebt het over een piano!" – Nee hoor, grapje. – Maar de intensiviteit waarmee hij traint verschilt niet van de manier waarop ik met sport bezig ben.' Van Grunsven ziet dan ook veel overeenkomsten tussen professioneel sporten en musiceren. 'Gedrevenheid en perfectionisme zijn in beide beroepen onmisbaar om op ►

Anky van Grunsven © Beau Monde / Ester Gebuis

het hoogste niveau te werken'. Haar felicitatie voor het zestigjarig jubileum van Het Brabants Orkest is daarom meer dan een feestelijk gebaar. Het is een (h)erkenning van de hoge eisen die de orkestleden aan zichzelf stellen om hun talent op topniveau te manifesteren en te blijven ontwikkelen.

Van Grunsven bereidt zich al voor op een leven na de wedstrijd-sport en heeft zich inmiddels ontwikkeld tot een geslaagde zaken-vrouw. Ze is het gezicht van Dressuurstal Van Grunsven en haar kledinglijn Anky Technical Casuals. Op het riante landgoed in Erp regeert de bedrijvigheid en wordt ijverig gebouwd. Het complex wordt uitgebreid tot een centrum met overnachtingsmogelijkheden, waar geïnteresseerden terecht kunnen voor onder meer clinics en lezingen. De amazone uit Erp, ooit een 'verlegen meisje', heeft bijna lang genoeg de wereld rondgereisd. Het wordt tijd dat de wereld de weg naar Erp vindt. Misschien komt ze dan eindelijk toe aan piano spelen... ■

Anky van Grunsven © Liesbeth Russel

deKlank

kleurrijk tijdschrift met programma-informatie

Zoekt u meer informatie over de muziek die Het Brabants Orkest speelt? Dan is deKlank, tijdschrift van Het Brabants Orkest, voor u een must. DeKlank bevat vlot geschreven toelichtingen op de concertprogramma's van Het Brabants Orkest. Bij elk programma hoort een uitgebreid artikel, dat ingaat op een bijzonder aspect van het concert. Dat kan een muzikaal onderwerp zijn, of een onderwerp van (kunst)historische of actuele aard. Interviews met vaste dirigenten en bekende solisten onthullen de mens achter de musicus op het podium. Meer informatie over Het Brabants Orkest zelf staat in de rubriek hetOrkest. Op de Vriendenpagina's wordt melding gemaakt van de activiteiten voor de Vrienden en van speciale aanbiedingen. DeOntmoeting is gewijd aan educatieve activiteiten die Het Brabants Orkest organiseert. Vrienden-donateurs kunnen deKlank op vertoon van hun PrivilegePas gratis afhalen bij de Informatiebalie van Het Brabants Orkest in de foyer van de concertzaal. Stichters en Beschermers krijgen het tijdschrift gratis thuisgestuurd. Voor andere concert-bezoekers is deKlank bij de Informatiebalie verkrijgbaar voor € 4. Een dubbel-nummer kost € 5.

In nummer nr.1 september-oktober 2009 onder meer

- Igor Roma en Enrico Pace
- Violiste Baiba Skride
- Schuberts Onvoltoobare
- Het minimalisme van John Adams
- Anky van Grunsven feliciteert
- Van Jordans tot Buribayev

Abonnement

Veel concertbezoekers stellen het op prijs de toelichtingen thuis voorafgaand aan het concert te lezen. Dat is mogelijk met een abonnement, vult u daartoe onderstaande bon in.

abonnement op deKlank

naam _____ voorletters _____ m/v _____

adres _____

postcode _____ woonplaats _____

telefoon _____ e-mail _____

relatienummer (indien u al Vriend bent) _____

Ik bestel een abonnement op deKlank.

Ik neem een abonnement à € 8 (alleen voor vrienden-donateurs)
 een abonnement à € 28,50

Een abonnement loopt een seizoen, van september tot juli.

Bij abonnering in de loop van een seizoen vindt afschrijving naar rato plaats.

Ik verleen Het Brabants Orkest een doorlopende machtiging om, tot weder-opzegging, het bedrag van € _____ per seizoen af te schrijven van

(post)bankrekening _____ .

plaats en datum _____ handtekening _____

Stuur of fax naar Het Brabants Orkest, Postbus 230, 5600 AE Eindhoven • F 040 246 34 59